

En patientförsäkring för alla

DELÅRS- RAPPORT JAN-AUG 2016

—

LÖF

DELÅRSRAPPORT JAN-AUG 2016

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vd har ordet	4
Förvaltningsberättelse	6
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Förändring i eget kapital	12
Nyckeltal	13
Kassaflödesanalys	14
Noter	15

Löf
Box 17830
118 94 Stockholm
www.lof.se

VD HAR ORDET

Löf arbetar sedan januari 2016 helt enligt Solvens II, även om det under det första halvåret kvarstått en del omställningsarbete, främst inom IT. Löfs kapitalkrav fastställs enligt Solvens II:s standardmodell. Bolaget uppfyller ställda krav på solvens- och minimikapitalkrav och arbetar framåtriktat enligt en av styrelsen fastställd finansplan. Fokus ligger nu på att öka vår tillgänglighet och service med kunden i centrum och i det arbetet är våra kunders åsikter och synpunkter ovärderliga.

ANPASSADE TILL SOLVENS II

Vi har under flera år arbetat för att anpassa oss till Solvens II, vilket nu gett utdelning. Sedan början av året arbetar Löf helt i enlighet med Solvens II, även om visst arbete kvarstått under det första halvåret beträffande Löfs IT-system. Det innebär att vi arbetar efter tydliga och fastställda processer där risk- och internkontroll är en integrerad del av verksamheten. Med ett tydligt och kontrollerat arbetssätt tror vi att vi lättare kan arbeta smartare och effektivisera våra processer. För att ytterligare kunna stärka effektiviteten och kvaliteten i våra bedömningar har vi även under perioden påbörjat en offentlig upphandling av medicinska rådgivare. Upphandlingen beräknas vara slutförd under slutet av året.

KUNDFOKUS

Alla förbättringar som genomförs ska utgå från ett kundperspektiv och vi har därför vänt oss direkt till våra kunder för att höra hur vi bäst kan hjälpa dem. Genom intervjuer har vi fått många bra insikter för att kunna öka vår service och tillgänglighet som vi tror kommer att hjälpa oss i vårt arbete framöver. Förutom denna direkta kunddialog för vi även fortsatt kontinuerliga samtal med de olika patientnämnderna ute i landet. Att detta är rätt sätt att arbeta framåt visar även det faktum att antalet klagomål under perioden har minskat 8 procent jämfört med motsvarande period 2015.

INTERN KOMPETENS

Vi skulle aldrig klara av att göra detta om vi inte hade kompetenta och engagerade medarbetare, vilket gör att vi vid nyrekryteringar som regel alltid försöker utnyttja vår egna interna kompetens. När Löfs ekonomi- och finanschef valde att anta nya utmaningar så ersattes han därför av en ny duktig intern kandidat. För att stärka Löfs position som attraktiv arbetsgivare samt säkerställa att vi alltid kommer att ha tillräcklig kompetens både på lång och kort sikt har vi tillsammans med våra medarbetare utvecklat en ny modell för kompetensledning. Vi kommer nu att använda denna modell först inom skadeverksamheten, för att efter utvärdering sedan införa den inom hela Löf under 2017.

SKADEANMÄLNINGARNA ÖKAR

Under januari till augusti 2016 ökade antalet skadeanmälningar med 2,8 procent jämfört med motsvarande period 2015. En prognos för helåret 2016 indikerar att antalet skadeanmälningar kommer att bli fler än 16 200 stycken, vilket motsvarar en ökning med drygt 3 procent jämfört med 2015. Antalet skadeanmälningar har även under den senaste tioårsperioden varit stadigt ökande och i nuläget finns inget som tyder på att ökningen kommer att avta. Ökningen är främst beroende på att antalet vårdtillfällen i landet ökar men även den skyldighet att upplysa om försäkringen som infördes för några år sedan. Löf befinner sig således fortfarande i en expansionsfas.

UPPSKATTAT PATIENTSÄKERHETSARBETE

Vi fortsätter att arbeta efter vår vision ”Inga undvikbara skador i vården”. Det är därför glädjande att konstatera att det samlade arbetet i Sverige nu börjar ge effekt, främst inom förlossningsvård, ledproteskirurgi och bukkirurgi. Inom dessa områden kan vi nu glädjande se en utveckling mot färre antal skador. För att verkligen nå ut och kunna visa våra ägare och kunder vikten av Löfs skadeförebyggande arbete har Löf under sommaren deltagit under Almedalsveckan. I Almedalen både arrangerade och deltog Löf på olika patientsäkerhetsseminarier. Vi kan efter detta konstatera att Löfs patientsäkerhetsarbete är mycket uppskattat och efterfrågan på vårt skadeförebyggande arbete ökar kontinuerligt.

LÖF SOM FÖRSÄKRINGSBOLAG

Den fortsatta marknadsoron, brexit och volatiliteten på räntemarknaden, skapar dock fortsatta påfrestningar för försäkringsbranschen. Löf arbetar långsiktigt tillsammans med sina ägare enligt en av styrelsen fastställd finansieringsplan med solvenspositionsstärkande åtgärder. Löf har även en unik position genom att Löfs ägare i försäkringsavtalet med Löf utfäst sig att betala tilläggspremier om den ordinarie premien skulle visa sig vara otillräcklig. Eftersom Löfs ägare utgör Sveriges landsting och regioner utgör denna utfästelse en säker tillgång och Löf har därför lämnat in en ansökan om en metod för att få medräkna denna rättighet som tilläggskapital i kapitalbasen. Löf fortsätter även parallellt att se över möjligheterna till andra åtgärder om så skulle komma att behövas. Vi känner oss därför trygga i att vi kommer att klara de utmaningar som ligger framför oss.

Marie-Louise Zetterström, Vd

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

Verkställande direktören för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (Löf) avger härmed delårsrapport för perioden januari-augusti 2016, bolagets tjugandera verksamhetsår.

VERKSAMHET OCH ORGANISATION

Löf är ett rikstäckande försäkringsbolag med uppgift att försäkra de vårdgivare som finansieras av landsting och regioner. Bolaget har sitt säte i Stockholm och är ett ömsesidigt försäkringsbolag, delägt av samtliga landsting och regioner med uppgift att meddela patientskadeförsäkring enligt patientskadelagen och ansvarsförsäkring för patientskador i den offentligt finansierade hälso- och sjukvården. Bolaget har i dag ca 170 anställda.

Löfs uppdrag är att utreda och lämna ersättning till patienter i region- och landstingsfinansierad vård vilka drabbats av skador, samt att genom skadeförebyggande arbete verka för att minska antalet skador i sjuk- och tandvård.

Löfs kundgrupper delas in i två segment, patienter och försäkringstagare. Det löfte vi ger våra kunder är ”En patientförsäkring för alla”. Genom Löf har alla patienter som behandlas inom region- och landstingsfinansierad vård en försäkring, vilken kan ge ekonomisk ersättning vid undvikbara skador i vården.

Antalet anmälda skador till Löf fortsätter att öka. Antalet anmälda skador under årets första åtta månader uppgår till 10 492 (10 207). Hittills under 2016 har Löf fattat beslut att ersätta 3 818 (3 770) skador, medan 6 015 (6 265) skador avböjts. Ökningen av skadeanmälningarna bedöms dels vara en följd av att antalet vårdkontakter ute i landet ökar och dels av att regioner och landsting arbetar mer aktivt med patientsäkerhet, vilket ger en ökad kännedom om försäkringen.

Under perioden har Löf påbörjat en offentlig upphandling av bolagets medicinska rådgivare. I samband med detta kommer Löf att ytterligare kvalitetssäkra de medicinska rådgivare som anlitas av

bolaget för medicinsk rådgivning under pågående skadereglering.

Inom parentes angivna tal avser motsvarande period under 2015.

RESULTAT

Premie

Premieintäkten för delårsperioden uppgår till 845 644 (682 397) tkr. Premieinkomsten för samma period uppgår till 1 265 000 (1 025 000) tkr. Premierna beslutas av styrelsen och faktureras försäkringstagarna årsvis. Premieuttaget baseras på bedömningar utifrån bolagets solvensbehov och på försäkringstekniska bedömningar.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar uppgår till 1 005 107 (613 714) tkr. Försäkringsersättningar utgörs dels av utbetalda försäkringsersättningar inklusive driftskostnader för skadereglering uppgående till 545 420 (512 011) tkr samt förändringar i avsättning för oreglerade skador uppgående till 459 687 (101 703) tkr.

Utbetalda försäkringsersättningar inklusive driftskostnader för skadereglering följer skadeutvecklingen i bolaget. Förändringen i avsättning för oreglerade skador har påverkats negativt av utvecklingen av diskonteringsräntan, uppskrivning av inkomstschabloner som används vid värdering av framtida inkomstförluster samt att Löf har en skadeportfölj som växer.

Kapitalavkastning

Den totala kapitalavkastningen på bolagets tillgångsportfölj som utgörs av räntebärande placeringstillgångar placerade i korta räntebärande värdepapper uppgick till -32 449 (15 638) tkr för delårsperioden och där totalavkastningen fastställdes till -0,2 (0,1) procent. Orsaken till den reducerade avkastningen jämfört med föregående period förklaras av den negativa utveckling som präglade räntemarknaden under 2016.

Driftskostnader

Driftskostnader uppgår till 45 707 (57 160) tkr. Minskningen avser främst lägre kostnader hänförliga till implementering av Solvens II, vilket medfört att en minskad allokering har skett till posten driftskostnader.

PERIODENS RESULTAT

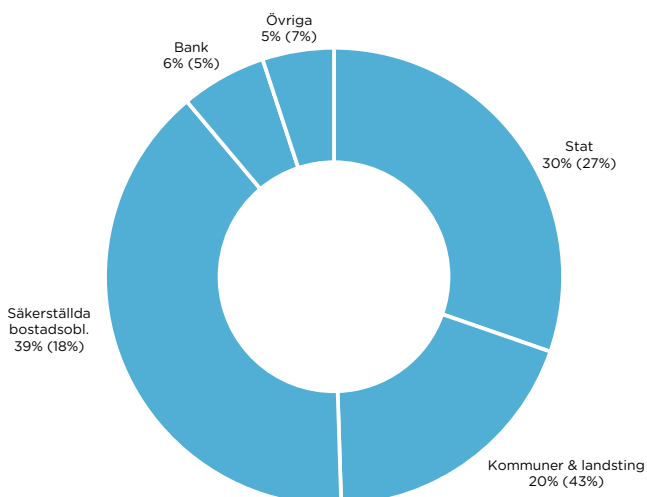
Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -237 432 (27 421) tkr. Löf har en högre premieintäkt jämfört mot föregående år. Det lägre resultatet är främst hänförligt till en högre förändring i avsättning för oreglerade skador under delåret.

VÄSENTLIGA POSTER I BALANSRÄKNINGEN

Placeringstillgångar

Löf förvaltar räntebärande placeringstillgångar som totalt uppgår till 10 866 342 (9 590 067) tkr. Portföljen är placerad i likvida värdepapper på den svenska räntemarknaden där samtliga tillgångar är nominerade i svenska kronor. Bolagets placeringspolicy bygger på ett lågt risktagande med höga etiska, miljömässiga och sociala krav på hur förvaltningen ska bedrivas.

Exponeringen av placeringstillgångarna är per 2016-08-31 fördelade enligt nedan:

Försäkringstekniska avsättningar

Löfs försäkringstekniska avsättningar uppgår totalt till 8 178 873 (7 761 842) tkr.

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelserna enligt ingångna försäkringsavtal. Ökningen beror på att premien för 2016 är högre än premien för 2015, vilket medför en högre premiereserv. Även avsättning för oreglerade skador ökar, orsakerna till det beskrivs under avsnittet Försäkringsersättningar.

FINANSIELL STÄLLNING

Per 2015-12-31 har ett extra kapitaltillskott i form av garantikapital om 1,2 miljarder kr inbetalats och registrerats hos Bolagsverket. Kapitaltillskottet används för att stärka bolagets finansiella ställning med syfte att möta kapitalkraven som ställs i och med ikraftträdandet av Solvens II 2016. Konsolideringsgraden har därmed stärkts och uppgår till 231 (203) procent. Konsolideringskapitalet har också stärkts och ökat till 2 924 391 (2 084 905) tkr.

Per 2016-06-30 var Löfs SCR-kvot 119 procent. Löfs styrelse har fastställt en handlingsplan med mål att stärka solvenspositionen och därmed minska känsligheten mot materialisering av risk. En åtgärd som ligger i planen är att Löf till Finansinspektionen ansökt om att få tillgodoräkna sig tilläggskapital baserat på den rättighet som Löf har enligt gällande försäkringsavtal att inhämta tilläggspremier. Vid eventuellt godkännande av Finansinspektionen bedöms inte föreliggande behov att ytterligare stärka kapitalbasen. Ansökan befinner sig just nu under handläggning och Löf arbetar därför parallellt även med övriga åtgärder i planen, varav en är möjligheten att inhämta ytterligare garantikapital.

RISKER OCH RISKHANTERING

Riskhantering är en central del av Löfs verksamhet. Syftet med Löfs riskhantering är primärt att säkerställa att Löf alltid ska kunna uppfylla sina åtaganden mot kunderna.

Solvens II-regelverket trädde i kraft 2016. Detta innebär bland annat nya krav för beräkning av solvenskapitalkrav för företagets risker. Vid beräkning av kapitalkrav använder sig Löf av standardmodellen inom Solvens II. Standardmodellen användes redan tidigare som utgångspunkt i Löfs riskstyrning och i bedömningar kopplade till kapitalbehov.

De risker Löf är exponerade mot liksom bolagets riskhantering redovisas mer ingående i årsredovisningen för 2015. Den övergripande riskprofilen bedöms som stabil med försäkringsrisk (primärt i form av reservrisk) och marknadsrisk (primärt i form av ränterisk) som huvudsakliga drivare av solvenskapitalkrav. Inga väsentliga risker bedöms ha tillkommit under rapportperioden.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER DELÅRSPERIODEN

Inga väsentliga händelser har inträffat under delårsperioden.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Nya lokaler

Löf kommer att flytta sin verksamhet och samtlig personal till nya lokaler på Swedenborgsgatan 20A per den 2016-10-01.

RESULTATRÄKNING I SAMMANDRAG

tkr	2016-01-01 2016-08-31	2015-01-01 2015-08-31	2015-01-01 2015-12-31
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGS- RÖRELSE			
Premieintäkt (efter avgiven återförsäkring)	845 644	682 397	1 375 000
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	27 464	33 332	51 155
Övriga tekniska intäkter	187	260	268
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-1 005 107	-613 714	-792 022
Driftskostnader	-45 707	-57 160	-89 335
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-177 519	45 115	545 066
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-177 519	45 115	545 066
Kapitalavkastning	-59 913	-17 694	-44 073
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-237 432	27 421	500 993
Bokslutsdispositioner	238 341	-26 790	-505 543
Resultat före skatt	909	631	-4 550
Skatt	-909	-631	-
Periodens resultat tillika totalresultat	0	0	-4 550
Hänförligt till Försäkringstagarna	0	0	-4 550

BALANSRÄKNING I SAMMANDRAG

tkr	2016-08-31	2015-08-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar	10 866 342	9 590 067	10 104 740
Fordringar	1 521	1 593	2 643
Andra tillgångar	119 522	210 728	305 481
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	126 975	59 885	66 416
SUMMA TILLGÅNGAR	11 114 360	9 862 273	10 479 280
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	1 422 436	826 990	1 422 436
Obeskattade reserver	1 494 701	1 254 290	1 733 042
Försäkringstekniska avsättningar (före angiven återförsäkring)	8 178 873	7 761 842	7 299 830
Skulder	8 219	10 526	9 274
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10 131	8 625	14 698
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	11 114 360	9 862 273	10 479 280

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

tkr	2016-08-31	2015-08-31	2015-12-31
Belopp vid periodens ingång	1 422 436	226 986	226 986
Inbetalt garantikapital	-	600 004	1 200 000
Periodens resultat tillika totalresultat	0	0	-4 550
Belopp vid periodens utgång	1 422 436	826 990	1 422 436

NYCKELTAL

tkr	2016 8 mån	2015 8 mån	2015 12 mån
EKONOMISK STÄLLNING			
Placeringsstillgångar inkl likvida medel (verkligt värde)	10 992 337	9 803 634	10 409 489
Konsolideringskapital ¹	2 924 391	2 084 905	3 155 451
Över(-)/undervärden(+) i placeringstillgångar	-7 254	-3 625	27
Kapitalbas ²		2 081 280	3 155 478
Erforderlig solvensmarginal ³		354 316	354 076
Konsolideringsgrad, procent ⁴	231	203	229
SOLVENSRELATERADE UPPGIFTER ⁵			
Kapitalbas (primärkapital)	3 031 314		3 178 600
Minimikapitalkrav	729 020		639 107
Solvenskapitalkrav	2 542 362		2 470 790
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Skadeprocent ⁶	119	90	58
Driftskostnadsprocent ⁷	5	8	6
Totalkostnadsprocent ⁸	124	98	64
KAPITALFÖRVALTNINGEN			
Direktavkastning, procent ⁹	-0,3	0,2	0,1
Totalavkastning, procent ¹⁰	-0,2	0,1	0,1

1. Konsolideringskapital beräknat i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter.
2. Kapitalbas för 2015 beräknat enligt Solvens I. För 2016 tillämpas Solvens II, se solvensrelaterade uppgifter.
3. Erforderlig solvensmarginal för 2015 beräknat enligt Solvens I.
4. Konsolideringsgrad utgörs av konsolideringskapital i förhållande till premieinkomst.
5. Solvensrelaterade uppgifter beräknat enligt Solvens II. Solvensrelaterade uppgifter som angivits avseende delåret 2016-08-31 utgörs av beräknade siffror per 2016-06-30. Lof bedömer att inga väsentliga förändringar skett under perioden juli-augusti som materiellt påverkar de solvensrelaterade uppgifterna. Jämförelsesiffror avser öppningsbalansen i Solvens II per 2016-01-01.
6. Skadeprocent utgörs av försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkt.
7. Driftskostnadsprocent utgörs av driftskostnader i förhållande till premieintäkt.
8. Totalkostnadsprocent utgörs av försäkringsersättningar samt driftskostnader i förhållande till premieintäkt.
9. Direktavkastning beräknas som nettot av kapitalavkastning intäkter och kapitalavkastning kostnader i relation till årets genomsnittliga marknadsvärde av placeringstillgångar och likvida medel.
10. Totalavkastning beräknas som nettot av kapitalavkastning intäkter och kapitalavkastning kostnader samt värdeförändring i placeringstillgångar i relation till årets genomsnittliga marknadsvärde av placeringstillgångar och likvida medel.

KASSAFLÖDESANALYS I SAMMANDRAG

tkr	2016-08-31	2015-08-31	2015-12-31
Kassaflöde från försäkringsverksamheten	658 466	393 812	420 109
Kassaflöde från placeringsverksamheten	-844 501	-1 139 768	-1 671 226
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-	600 004	1 200 000
Periodens kassaflöde	-186 035	-145 952	-51 117
Förändring i likvida medel			
Likvida medel vid periodens början	304 776	355 893	355 893
Likvida medel vid periodens slut	118 741	209 941	304 776
Periodens kassaflöde	-186 035	-145 952	-51 117

NOTER

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Delårsrapporten har upprättats enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (1995:1560) (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12). Finansinspektionens föreskrifter innebär att Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 samt internationella redovisningsstandarder, med vissa begränsningar, tillämpas. Samma redovisningsprinciper tillämpas som i årsredovisningen 2015 som finns att läsa på www.lof.se.

Nya och ändrade redovisningsstandarder som har trätt ikraft under delårsperioden bedöms inte ha någon påverkan på de finansiella rapporterna.

NOT 2 VÄSENTLIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Bolagets väsentliga uppskattningar och bedömningar som angivits i årsredovisningen för 2015, har inte förändrats under rapportperioden.

NOT 3 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Bolagets upplysningar om närstående som angivits i årsredovisningen för 2015, har inte förändrats under rapportperioden.

Denna delårsrapport har inte varit föremål för översiktlig granskning av bolagets revisor. Verkställande direktören har styrelsens uppdrag att lämna delårsrapporten.

Stockholm den 29 september 2016

Marie-Louise Zetterström
Verkställande direktör

Löf är ett modernt och proaktivt försäkringsbolag som ska vara det givna valet för reglering av patientskador i vården.

På www.lof.se kan du läsa mer om oss. Där hittar du information om hur försäkringen gäller, hur man anmäler en skada och hur utredningen av patientskador går till, samt om vårt patientsäkerhetsarbete. Vårdpersonal och patientnämnder kan även ladda hem blanketter och informationsmaterial om patientförsäkringen.

Löf
Box 17830
118 94 Stockholm

Växel 08-551 010 00
Fax 08-551 011 90
info@lof.se
www.lof.se